

ขออนุญาตนำรถหลวงไปศึกษาดูงาน แต่เจตนาที่แท้จริงนำไปร่วมงานศพ

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีหน้าที่ขับรถยนต์ของทางราชการอีกสักเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นอีกตัวอย่างที่น่าสนใจ เพื่อให้ผู้ที่มีหน้าที่ขับรถยนต์ของทางราชการหรือผู้ที่เข้ามาศึกษาได้รับทราบเป็นกรณีตัวอย่าง จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากนักน้อย

หลักการและเหตุผล

หน่วยงานราชการทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น จำต้องมีรถยนต์เพื่อใช้ในการปฏิบัติราชการ อาทิเช่น การเดินทางไปส่งหนังสือราชการ การเดินทางเพื่อไปประชุมข้าราชการ หรือออกตรวจพื้นที่เพื่อดูแลประชาชน เป็นต้น ฉะนั้นผู้ที่มีหน้าที่ขับรถยนต์ของทางราชการ จำต้องใช้ความระมัดระวังเพียงใด ในการขับขีรถยนต์ส่วนกลางหรือการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนกลาง หากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดขึ้นแล้ว อาจไม่พินิจที่จะต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูล ได้ใช้เป็นแนวทางในการใช้ดุลพินิจในการทำงาน

เนื้อเรื่องบทความ

นายรังสิต ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา (ผู้ฟ้องคดี) ได้รับอนุญาตให้นำรถยนต์ส่วนกลางนำคณะอาจารย์ไปศึกษาดูงาน ณ สถานศึกษาต่างจังหวัด แต่หลังจากที่ศึกษาดูงานเสร็จแล้ว ได้นำคณะอาจารย์ไปร่วมงานศพของมารดา นายรังสิต (ผู้ฟ้องคดี) ระหว่างเดินทางกลับ ณ สถานศึกษา ปรากฏว่ารถยนต์ส่วนกลางได้เกิดอุบัติเหตุพลิกคว่ำ ทำให้รถยนต์ส่วนกลางและทรัพย์สินของบุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และกรมบัญชีกลาง มีความเห็นตรงกันว่ากรณีที่นายรังสิต (ผู้ฟ้องคดี) ขออนุญาตนำรถไปราชการและไปงานศพต่อ ไม่ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการจึงให้ นายรังสิต (ผู้ฟ้องคดี) รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายเป็นการส่วนตัว นายรังสิต (ผู้ฟ้องคดี) จึงอุทธรณ์คำสั่ง ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีความเห็นยกอุทธรณ์ นายรังสิต (ผู้ฟ้องคดี) จึงได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้มีคำสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ยกเลิกคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหาย

ข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองสูงสุดนำมาวินิจฉัย

ประการแรก วัน เวลา ในการขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนกลาง ผู้ฟ้องคดีมีบันทึกข้อความลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อนำคณะเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบการบริหารของฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ณ สถานศึกษาในต่างจังหวัด ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔

ประการที่สอง การประสานงานเพื่อเข้าศึกษาดูงาน มีหนังสือลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ เพื่อขอเข้าศึกษาดูงาน อันเป็นวันก่อนเดินทางเพียงหนึ่งวันเท่านั้น

ประการที่สาม เหตุผลของการไปศึกษาดูงาน ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ดูแลบุคลากรและงานอื่นๆ แต่ไม่ปรากฏว่างานในหน้าที่ความรับผิดชอบมีปัญหาหรืออุปสรรคอันจะมีเหตุผลถึงขนาดต้องไปศึกษาดูงาน

ประการที่สี่ ช่วงระยะเวลาที่ศึกษาดูงานผู้ฟ้องคดีและคณะเดินทางไปศึกษาดูงานเป็นช่วงเวลาเย็นแล้ว

ประการที่ห้า คำให้การของเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมเดินทาง ไม่มีผู้ใดให้ถ้อยคำหรือรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาดูงานได้อย่างชัดเจนและมีเจตนาที่แท้จริงในการไปร่วมงานศพ อีกทั้งการเดินทางเป็นช่วงเวลาที่กระชั้นชิดมาก โดยไม่ปรากฏว่ามีการจัดเตรียมแผนงานในการไปศึกษาดูงานแต่อย่างใด จึงเป็นความผิดปกติในการเดินทางไปศึกษาดูงาน

/ศาล...

ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำวินิจฉัยว่า การที่นายรังสิต (ผู้ฟ้องคดี) ขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนบุคคลเพื่อไปศึกษาดูงาน วัตถุประสงค์ที่แท้จริงคือ ไปร่วมงานศพของมารดา จึงไม่อาจถือได้ว่าการที่ผู้ฟ้องคดีได้เดินทางไปศึกษาดูงาน เป็นการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังนั้นเมื่อในระหว่างเดินทางกลับรถยนต์ได้เกิดอุบัติเหตุเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจากการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๕/๒๕๕๕ ได้วางบรรทัดฐานเอาไว้ว่า พฤติการณ์ในการขออนุญาตใช้รถยนต์เพื่อไปศึกษาดูงานของผู้ฟ้องคดี มีวัตถุประสงค์ที่แท้จริง คือต้องการใช้รถยนต์ของทางราชการเพื่อไปงานศพของมารดา จึงไม่อาจถือได้ว่า เป็นการเดินทางไปศึกษาดูงาน เป็นการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังนั้นเมื่อในระหว่างเดินทางกลับรถยนต์ได้เกิดอุบัติเหตุเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจากการกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๕/๒๕๕๕

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรัฏฐ์ รอบรัตน์ นิติกรปฏิบัติการ